

ULDUZ

WWW.AYB.AZ
WWW.AZYB.NET

AYLIQ ƏDƏBİYYAT DƏRGİSİ
FEBRAL 2015

✓ Elhər Akimovanın
ekspertizəsi

✓ Azər Fəraqi:
haqqında və qəzəlləri

✓ "Variasiya"dan
növbəti müsabiqə

✓ "1(oğlan) + 7(qız)"ın
müzakirəsi

✓ Şeir vaxtı

✓ Laura Cəbrayılidan
iki hekayə

✓ Cənnət xanımın
"III Riçard"

✓ Tərcümə saati

✓ Gənc yazarlar üçün
nəzəriyyə dərsi

✓ Dərgidə kitab

2.00

Rafiq YUSİFOĞLU

MƏNİM DÜŞÜNCƏM

İçimdə arzular
köz kimi işarır
həsrətli baxışların
yadıma düşüncə.
Qaranlıq qəlbimi
ay kimi nurlandırır
fikrim, düşüncəm...
Gözlərim önündən
səninlə birgə qalxdığım dağlar,
səninlə birlikdə köksündən
su içdiyim dərələr keçir.
Gözlərim önündən
nə qədər könül oxşayan
mənzərələr keçir.
Həmişə məəttəl qalsam da
dünyanın işinə,
zəngin bir insana
çevrilmişəm
düşünə-düşünə...
Fikirlərimə borcluyam
istidə töyşümürəmsə,
soyuqda üşümürəmsə.
Sahibinə çevrilmişəm
nəyi düşünmüşəmsə,
kimi düşünmüşəmsə...
Mənim ürəyim-

bəzən gümanlar,
bəzən şübhələr,
dumanlar içindədi.
Ancaq nə yaxşı ki,
düşüncəm
dünyanı gözəlləşdirmək
gücündədi...

Məcrasından
çıxan çaylar
əvvəl-axır
öz axarına qayıdır.
Ömürdən gedən
illər, aylar
adamda qərribə
duygular oyadır...
İllər arzuları dəniz eləyir,
İllər bir-birini əvəz eləyir...
İlləri nə yelə vermək,
nə də ömrün boyu
özünə daşımaq olur.
On yaşı tək bir cə dəfə.
İyirmi yaşı tək bir cə dəfə,
otuz yaşı ... tək bir cə dəfə
yaşamaq olur.
Heç nə, heç nə geri dönmür,
həyat öz axarındadı.
Kimi ömrünün əvvəlində,
kimi ömrünün axırındadı...

Ağaclar, budaqlar,
otlar, bəcəklər – möcüzə!
Yaxınlar, uzaqlar,
güllər, çiçəklər – möcüzə!
Yel əsəndə dənizlər, göllər
cəlvələyib danışıq.
Gündüzlər günəş nur saçır,
gecələr ulduzlar sayrışıq.
Göylər şimşək qayçısıyla
buludları biçir.
Ürəyindən quş olub
göylərə uçmaq arzusu keçir...
Dünyanın gözəlliyi
gözlərimin qarasına çökür.
Buludlar yağış fırcasını uzadıb,
çəmənlərdə səhrli tablolar çəkir...
Ulu Yarıdan özü
kəməyim olsun,
ulu Yarıdan özü
yetsin dadıma!
Sevinirəm ki,
quş deyiləm,
bəcək deyiləm,
adamam...
Güllərin, çiçəklərin
rənginə vurulmuşam.
Çayların, şəlalələrin
ahənginə vurulmuşam...
Gözəlliyi duymayan
gərək bu dünyanı
tərk eləsin!
Allah insanı
ona görə yaradıb ki,
dünyanın gözəlliyini,
Yarıdanın böyüklüyünü
dərk eləsin!...

MƏŞƏDƏ GƏZİRƏM

Məşədə gəzirəm,
ürəyim danışır,
dodaqlarım susur, susur...
Payız bu yerlərə
ilk qədəmlərini basır,
budaqlardan sarı-sarı
yarpaqlar asır...
Onların hərəsi bir himn bənddi,
düşməyə hazırıdı, hazır...
Giləməyələrin kirpində
yaş giləyib,
Elə bil sevdalı ürəyimə
gül ələyib...

Son bahar yay güllərini
soldurub.
Torpaqdan isə
yamyasıl otlar,
payız çiçəkləri baş qaldırıb.
Məşələrə, bağlara
payızın nəfəsi deyib,
yarpaqlar saralıb öz vaxtında...
Qış isə Şahdağın zirvəsində
bardaş qurub,
əyləşib öz şahlıq taxtında...

Ömür boyu göynəyirik,
boğuluruq ah içində.
Biz günahsız doğuluruq,
ölürük günah içində...

QARA, AĞ

İnsan qocalanda
qara saç da,
sarı saç da,
xurmayı saç da
ağ olur.
İnsanların hamısının
son məkanı
torpaq olur...

Aydınlıq bir gecədir.
Göy üzünü sayrışan
ulduzlar bəzəyir.
Onların suya düşən əksi
payız yarpaqlarına bənzəyir...

**TƏNHALIQLA
BAŞ-BAŞA**

Ədəbiyyətə qədər
uzanacağına inandığım yol
qəflətən qırıldı
çəkilib tarıma...
Yenə də yol ayrıcında
tənhalıqla baş-başayam...
Sona qədər mənimlə
gedə bilməyənlərin acığına
yaşayam görə, görə,
sevdalı bir ömür yaşayam!

QƏM

Qəm –
körpə bir sevincin
bələyidi.
Qəm –
səngimək bilməyən
həsət küleyidi...
Qəm –
üstünə xatirələr yazılan
kino lentidi.
Qəm –
sevinc heykəlinin
postamentidi...
Qəm –
Sevgi kəhkəşanının
şəfəq saçan ulduzudu.
Qəm –
sevincin duzudu...

Rəşid FAXRALI

XƏNCƏR

Yarımqaranlıq otaqda cavan bir qız gah açmadığı
yatağına uzanır, gah durub pəncərədən eşiği dinşə-
yirdi...

Gecənin səssizliyi ruhu candan aralayır...
Canını səksəkə бүürüdü. Ürəyində yozumsuz,
dolaşığa düşmüş gümanlar qımıldandı, dartındı, çırpındı. Bir az qorxdı, bir az hövlləndi. Cinqirini də
çıxartmadı. Çağırsa, hoyuna kimsə yetməyəcəkdi. Hərə öz başının hayındaydı. Bu neçə ildə bu günə
düşməmişdi. Bəzən qorxduğu, eyməndiyi vaxtlar
olmuşdu, ancaq ötərgi. Anası öləndən bəri – bir
ildən çoxuydu – paltarlı yatırdı. İndi də geyinikliydi. Yorganı üstündən atdı, pəncərədən eşiyə boylandı. Gecə yarı olmuşdu. Evləri baş yoldan bir az aralı
olsa da, yola çıxanları, qaçanları, haray-həşirlə
vurnuxanları seçirdi...

Kimsə var gücüyü qışqırırdı:

– Ermənilər kəndə girir! Kəndə girir! Tez çıxın!
Çıxın!!!

Atası keçən il ermənilərlə döyüşdə öldürül-
müşdü. Az sonra anası xəstələnmiş, bir ayın içində
şam kimi sönmüşdü. Qardaşı ilə tək qalmışdı. Ermənilər kəndə vaxtılı-vaxtsız hücumlar edir, camaatın
gözünü qorxutmaq, vahimələndirib doğma ocağından,
yerindən-yurdundan oynatmaq istəyirdi. Döyüşlər-
də ölən də olurdu, ağır-yüngül yaralananlar da. Həlak olanları qardaşı Tahirin yaşdırları əvəz ələyir-
di. Tahir də orta təhsili yarımçıq qoyub kəndin
müdafiəsinə getmişdi.

Təklidən bezəndə, eymənəndə qapıbir qonşu-
ları Gülsənəmgilə gedirdi. Gülsənəmin əri döyüşdə
həlak olmuşdu, beş yaşlı oğluyla tək yaşayırdı. Gecədən keçənə kimi söhbətləşir, dərhləşirdilər. Gülsənəm üz vururdu, minnət ələyirdi:

– Qapı-qapıya, işıq-ışığa gor qonşusuuyq, a
qızım. Dörd divar arasında gecəni səhər ələyəne
kimi ürəyin üzülür. Axırətdə Səlimi bacımın üzünə
necə baxaram? Bizdə qal, işıqlaşanda gedərsən. Mən
də təkəm, bir-birimizə hayan olarıq.

Ata yurdunu hənirsiz qoymurdu:

– Qala bilmərəm, Gülsənəm xala. Qəti qala
bilmərəm. Divarlar üstümə yerisə də, qorxu-hürkü,
səksəkə qurdənəşyə dönüb canıma darəşsa da, qala
bilmərəm. Dədəmin-cijimin sağlığında qıfıl-kilid tə-

niməyən qapımızı bağlamaram. Həç bağliyamamaram
– deyirdi.

İndi təntimişdi. Ev-ev dolaşan haray-qışqırıq
camaatın qolundan yapışib evindən çıxardır, yola
çəkirdi. Yolun biri Ağdama aparırdı, biri qonşu
kəndlərə. Ermənilər kəndə giriblərsə, yolun ikisi də
təhlükəli olacaqdı. Evdən çıxmağıydı...

Qapının ağzında ayaq saxladı. Bir hovurluğuna
ötənlərdə ata-anasının, qardaşının nəfəsiylə hənilrə-
nən otağa boylandı. Gözü divardan asılmış xəncərə
sataşdı. Atasının xəncəriydi. Ona da atasından qal-
mışdı. Göz açılı bu xəncəri divardan asılı görmüşdü.

Ötən il Bakının bircə zəngi ilə Kosalıda da
camaatın olan-qalan silahını yağmışdılar. Özümü-
zünkülər yığmışdı. Onda atası evdə yoxuydu, anası
xəncəri ot tayasının altında gizlətmışdi. Ara sakitlə-
şəndən sonra üzə çıxartmışdılar. Qını nəm şəkmişdi,
özü bir az pas atmışdı. Atası kəndin müdafiəsinə ge-
dəndə anası xəncəri yastığının altına qoyur, səhər
açılında yenidən divardan asırdı. Anasından sonra
xəncəri divardan o götürür, divardan o asırdı.

Uşağıydı. Gözü görünəcə mərəq güc gəldi. Baxmaq
istədi. Atasının onu “püfə-püflə” saxladığını görmüşdü. Götürüb “əninə-uzununa baxmaq, necə kəsər
olduğunu” öyrənmək istəmişdi. Anası gələndə
təntidiyindən əlindən salmışdı. Anası çığır-bağır sa-
landa qoparağını götürmüşdü:

– Günü köşyə dönmüşün tutduğı işə bax! Atan
gələr, əllərini kəsər. Ona toxunma! Uşaqsan, uşağ
yerində otu!..

Xəncəri götürüb otaqdan çıxdı.

Bayağı haray indi kəndin aşağılarından gəlirdi.

Həyətdə ayaq saxladı. Ürəyi uçunurdu. Qardaşı
postlara gedəli məhrini Toplan çağırıldıqları itə
salmışdı. Onu özünə hayan bilirdi. Toplan gecənin
bir aləmində zingildəyəndə, görünən qaraltıya dartı-
nanda oyanırdı. Pəncərədən eşiyə boylandı. Toplanın